

Sygn. akt: VIII K 1385/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu VIII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Izabela Skórzyńska

Protokolant sądowy Joanna Paszko

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej Toruń Wschód w Toruniu Joanny Kordzińskiej

po rozpoznaniu dnia 26 listopada 2018 roku

sprawy: **K. M.** s. K. i M. z domu S. ur. (...) w T.

oskarżonego o to, że:

w dniu 26 sierpnia 2018 roku w miejscowości O. ul. (...) gm. O. pow. (...), woj. (...) kierował w ruchu lądowym po drodze publicznej pojazdem mechanicznym marki F. o nr rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości : I badanie 0,85 mg/l, II badanie 0,86 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu , przy czym czynu tego dokonał będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 29.06.2018 roku sygn. akt (...)

tj. o przestępstwo z art. 178a §1 i 4 kk

ORZEKA:

I. uznaje oskarżonego K. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu tj. występku z art.178a §1 i 4 kk i za to na podstawie art.178a §4 kk wymierza mu karę 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art.69 §1 kk i art.70 §1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres próby 3 (trzech) lat;

III. na podstawie art.43a §2 kk orzeka środek karny w postaci obowiązku świadczenia pieniężnego poprzez zapłatę kwoty 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w Warszawie;

IV. na podstawie art.42 §3 kk orzeka środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym;

V. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem opłaty i obciąża poniesionymi wydatkami w kwocie 70 (siedemdziesięciu) zł.

Sygn. akt: VIII K 1385/18

UZASADNIENIE

W dniu 26 sierpnia 2018 roku w miejscowości O. K. M. wypił w godzinach porannych dwa piwa, przy czym poprzedniego dnia K. M. wieczorem spożywał wódkę. Około godziny 18:00 K. M. postanowił pojechać po zakupy

do sklepu w O.. K. M. wsiadł do samochodu marki F. o nr rej. (...) i jechał w kierunku O., gdzie na ulicy (...) został zatrzymany do kontroli drogowej.

W badania poziomu alkoholu w wydychanym powietrzu ustalono, iż K. M. znajduje się w stanie nietrzeźwości (I badanie 0,85 mg/l, II badanie 0,86 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu).

W trakcie kontroli ujawniono ponadto, że K. M. był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 29.06.2018 roku sygn. akt (...)i orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na 4 lata.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego – k.55v, 21, 30-31

protokoły badania trzeźwości - k.2

dane o karalności – k.25-27

odpis wyroku – k.33

pismo ze Starostwa - k.53

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, którym w niniejszej sprawie były wyjaśnienia oskarżonego przyznającego się na rozprawie do winy, a także dokumenty w postaci: protokołów badania stanu trzeźwości oskarżonego oraz tych dotyczących dotychczasowej jego karalności, w tym odpis wyroku.

Oskarżony K. M. złożył na rozprawie wyjaśnienia, w których opisał okoliczności popełnionego czynu i przyznał się do jego popełnienia. Składając wyjaśnienia na rozprawie K. M. nie kwestionował okoliczność prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości. Oskarżony nie potrafił racjonalnie wyjaśnić swojego postępowania, przyznając, że diabeł go podkusił by wsiąść do samochodu mimo świadomości orzeczonego zakazu i spożycia wcześniej alkoholu.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał dowody z dokumentów zaliczonych w poczet materiału dowodowego w sprawie, w postaci protokołu badania trzeźwości oskarżonego, odpisu wyroku i danych o karalności oskarżonego, są to bowiem dokumenty urzędowe, sporządzone przez kompetentne osoby, nadto ich autentyczności ani prawdziwości i rzetelności zawartych w nich informacji nie kwestionowała żadna ze stron procesu.

Po przeprowadzeniu rozprawy, na podstawie zebranego i powyżej ocenionego materiału dowodowego Sąd ustalił, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu.

W myśl art.178a §1 k.k. karze podlega ten, kto znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym. Z kolei zgodnie z brzmieniem art.115 §16 k.k., stan nietrzeźwości zachodzi, gdy zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość.

W świetle badań wydychanego powietrza krwi o godzinach 18:09, 18:18 ustalono u K. M. niewątpliwie stężenie alkoholu świadczące o stanie nietrzeźwości (I badanie 0,85 mg/l, II badanie 0,86 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu) w rozumieniu kodeksu karnego, bowiem stężenie alkoholu w jego organizmie prowadziło do stężenia kilkakrotnie przekraczającego wartość 0,25 mg/l.

Z kolei przepis §4 art.178a kk stanowi, że odpowiada na zasadach surowszych sprawca, który był już wcześniej prawomocnie skazany za przestępstwo z art.178a §1 kk.

Omawiane przestępstwo ma charakter formalny i polega wyłącznie na prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. Sam fakt prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości pociąga za sobą

odpowiedzialność, chociażby pojazd był prowadzony prawidłowo i nie spowodował konkretnego niebezpieczeństwa (vide: wyrok SN z 24.11.1960 r., V K 556/60, SMO 1961, Nr 1, s. 190; wyrok SN z 10.3.1964 r., IV K 1296/61, OSNKW 1964, Nr 11, poz. 152; wyrok SW w Poznaniu z 25.2.1966 r., V 1 Kr 865/65, GSIP 1966, Nr 8, s. 6). Może być ono popełnione umyślnie w formie zamiaru bezpośredniego (dolus directus) lub ewentualnego (dolus eventualis). Odpowiedzialność na podstawie art.178a §1 k.k. ma zatem miejsce wówczas, gdy sprawca ma świadomość, że znajduje się w stanie nietrzeźwości jak i wtedy, gdy przewiduje, że w wyniku upływu czasu alkohol nie uległ jeszcze wydaleniu z organizmu i na to się godzi.

Reasumując na podstawie zebranego materiału dowodowego wina oskarżonego została wykazana w sposób nie budzący wątpliwości w zakresie wyczerpania znamion występku z art.178a §1 i 4 kk.

Za przypisany czyn na podstawie przepisu art.178a §4 kk mogła zostać wymierzona kara pozbawienia wolności, w wymiarze od 3 miesięcy do 5 lat.

Niewątpliwie czyn oskarżonego charakteryzował się wysokim stopniem społecznej szkodliwości. Wynika to z faktu, iż jego występki godzi w istotne dobro chronione prawem, jakim jest bezpieczeństwo w komunikacji (a tym samym bezpieczeństwo innych uczestników ruchu drogowego). Stężenie alkoholu w organizmie oskarżonego było wysokie, naruszył on jeden z podstawowych obowiązków dobrego kierowcy (tj. powinność prowadzenia pojazdu w stanie wolnym od środków zaburzających postrzeganie), działał bez usprawiedliwiającej go motywacji, a stopień naruszonych jego czynem reguł ostrożności należy ocenić jako bardzo wysoki.

Sąd przy wydawaniu orzeczenia o karze uwzględnił jednak również fakt, że oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu oraz wyraził pewnego rodzaju skruchę przyznając, że źle zrobił.

Przepis art.53 k.k. stanowi, że sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymierzając karę sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie po jego popełnieniu. Przy tym, okoliczności wpływające na wymiar kary uwzględnia się tylko co do osoby, której dotyczą.

Mając na uwadze okoliczności sprawy, stopień społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu i stopień jego zawinienia, Sąd wymierzył oskarżonemu K. M. za przestępstwo przypisane mu w wyroku karę 6 miesięcy pozbawienia wolności uznając, że kara w granicach dwukrotności dolnego zagrożenia będzie karą dostateczną.

Jednocześnie w punkcie II wyroku wykonanie wymierzonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono wobec oskarżonego na okres próby wynoszący 3 lata na podstawie przepisów art.69 §4 kk i art.70 §1 kk, przy czym omyłkowo Sąd nie powołał §4 przepisu art.69, a powołany został §1.

Sąd miał jednak na uwadze, że z uwagi na popełnienie czynu z art.178 §4 kk w myśl art.69 §4 kk stosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary jest wyjątkiem. W nauce prawa karnego podkreśla się, że okoliczności szczególne, to okoliczności zarówno przedmiotowe, jak i podmiotowe (motywacja, pobudki), a także stan zdrowia sprawcy, jego trudne warunki rodzinne, materialne (tak np. M. Leonieni, Warunkowe zawieszenie, s. 70). Nie bez znaczenia jest również przypadkowość dokonanego czynu, pozytywna ocena sprawcy, nienaganny tryb życia (zob. tamże, s. 70-71).

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że mamy do czynienia z wyjątkową sytuacją, która powoduje, iż zastosowanie tej instytucji probacji będzie wystarczające dla osiągnięcia wobec 78 letniego sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa.

Należy bowiem zwrócić uwagę, że K. M. był co prawda wcześniej karany sędownie, ale poprzednio wymierzona była kara łagodniejszego rodzaju w postaci grzywny, zaś okoliczności popełnienia przypisanego w niniejszym wyroku występku nie wskazują, aby koniecznym było wykonywanie najsurowszego rodzaju kary i izolowanie go od społeczeństwa. W ocenie Sądu, sam fakt skazania wraz z możliwością zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności oraz dodatkowe środki karne, w tym świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 złotych, powinny skłonić oskarżonego do przemyślenia swego postępowania oraz do powrotu na drogę poszanowania porządku prawnego, a tym samym spełni względem niego cele wychowawcze i poprawcze, a ponadto zadośćuczyni społecznemu poczuciu sprawiedliwości.

Natomiast określając okres próby na 3 lata Sąd miał na względzie fakt, że K. M. dwóch czynów o takim samym charakterze dopuścił się na przestrzeni zaledwie kilku miesięcy, a zatem należy odpowiednio długim okresem próby zweryfikować, czy zachowanie oskarżonego jest chwilowym zachwianiem w poszanowaniu prawa przez oskarżonego, czy też jego stałą tendencją, która będzie wymagała dalszej reakcji np. zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności w przypadku gdyby powaga kolejnego orzeczenia Sądu nie dotarła do świadomości oskarżonego.

Na podstawie art.43a § 2 k.k. Sąd orzekł w punkcie III wyroku wobec oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 10 000 złotych. Zgodnie z treścią wskazanego przepisu w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art.178a §4 kk Sąd ma obowiązek orzec je w wysokości co najmniej 10 000 zł, do wysokości określonej w §1, czyli 60.000 złotych. Świadczenie to będzie oddziaływać na oskarżonego wychowawczo, poprzez uzmysłowienie mu, że naruszanie porządku prawnego nie jest oplacalne.

Przepis art.42 §3 k.k. zawierają podstawy obligatoryjnego dożywotniego orzekania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Zakaz ten ma charakter bezwzględny w tym znaczeniu, że nie jest możliwe wyłączenie spod jego zakresu jakiegoś rodzaju pojazdów mechanicznych ani też ograniczenie go do jednego czy kilku rodzajów pojazdów mechanicznych przy czym ta obligatoryjność ma jednocześnie charakter względny, bowiem w sytuacji, gdy zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami, sąd może odstąpić od obowiązku orzeczenia środka karnego. Zgodnie z art. 42 § 3 k.k. sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio, jeżeli sprawca dopuszcza się popełnienia przestępstwa z art.178a §4 kk. Wobec powyższego orzeczonemu został tego rodzaju środek w punkcie IV wyroku.

Sąd nie znalazł przesłanek do dalszego wzmacniania represji karnej wobec K. M.. W ocenie Sądu błędny jest pogląd, że tylko surowe kary wyczerpujące w sposób maksymalny granice sankcji karnych za dany czyn oraz zastosowanie wszystkich możliwych środków karnych osiągają cele prewencyjne. Cele te bowiem osiąga się karami sprawiedliwymi, bez względu na ich wysokość.

Przy uznaniu na przykład nagminności przestępstw danego typu np. czynów z art.178a §1 kk za wiodący wyznacznik społecznej szkodliwości tego czynu w konkretnej sprawie doszłoby do zaprzepaszczenia zasady indywidualizacji winy i kary. Zgodnie z treścią art.21 kk i art.55 kk okoliczności osobiste, wyłączające lub łagodzące albo zaostrzające odpowiedzialność karną, uwzględnia się tylko co do osoby, której dotyczą, a także okoliczności wpływające na wymiar kary uwzględnia się tylko co do osoby, której dotyczą. Przy orzekaniu w przedmiotowej sprawie kary i wyborze środków karnych Sąd miał na względzie pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 09.06.2004r. (II AKa 111/04, KZS 2004/7-8/48), w myśl którego: "nagminność przestępstw określonego rodzaju na obszarze właściwości sądu uzasadnia orzekanie za te przestępstwa kar surowszych, ale nie jest właściwe nadawanie jej nadmiernego znaczenia bądź priorytetu w stosunku do okoliczności odnoszących się do rodzaju i ujemnych następstw konkretnego przestępstwa (...) Orzekanie kar adekwatnych do stopnia winy sprawców wywołuje korzystne społecznie przekonanie mieszkańców, że wymiar sprawiedliwości reaguje na złamanie normy sankcjonowanej karą w ten sposób, że każdy sprawca jest sprawiedliwie ukarany. W tym wyraża się prewencja generalna, że górną granicę kary limituje stopień winy sprawcy, a dolną wyznaczają potrzeby

prewencji generalnej" (vide: wyrok SA Kraków publ. w KZS 10/02 poz. 52, wyrok SA Łódź 4.07.2001r. - OSNPK 4/02/17). Ponadto za szczególnie adekwatny do realiów niniejszej sprawy i nastrojów społecznych związanych z postulatem szczególnie surowego karania sprawców czynów z art.178a kk należy powołać pogląd również wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 03.07.2002r. (II AKa 3/02 KZS 2002/7-8/39), w który zajęte zostało stanowisko, iż "nie jest trafne bezrefleksyjne odwoływanie się przy wyrokowaniu do "społecznego poczucia sprawiedliwości", które ostatnio rozpowszechniło się w orzecznictwie. Kryterium tego nie da się bliżej określić, a zwłaszcza mierzyć. Gdyby było używane jako odwołanie się sądu do poglądów większości mieszkańców kraju, do ich systemów wartości i reagowania na przestępstwa, trzeba by uwzględnić pluralizm tych opinii w różnych środowiskach, więc ich niejednolitość i zmienność, a nawet podatność na socjotechniczne manipulacje. Słuszne jest zachowanie przez sądy niezawisłości wobec takich nastrojów".

Reasumując, w ocenie Sądu orzeczona wobec K. M. kara zasadnicza w połączeniu ze środkiem karnym w postaci świadczenia pieniężnego i dożywotnim okresem zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych czyni to orzeczenie adekwatnym do okoliczności sprawy i zawinienia oskarżonego.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art.627 k.p.k. w zw. z art.2 ust.1 pkt 2 ustawy z 23 czerwca 1973r. (Dz.U. z 1983r. Nr 49 poz.223 ze zm.) zasądając od oskarżonego opłatę sądową w wysokości 120 złotych.